

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

СОЦІООСВІТНЄ ПАРТНЕРСТВО

У СФЕРІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

підготовки бакалавра

спеціальності 016 «Спеціальна освіта»

за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка

освітньо-професійної програми «Корекційна психопедагогіка та логопедія»

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Соціоосвітнє партнерство у сфері інклюзивної освіти» підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 016 «Спеціальна освіта» (016.02 Олігофренопедагогіка), за освітньою програмою «Корекційна психопедагогіка та логопедія»

Розробники: Сидорук Ірина Ігорівна, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, доктор педагогічних наук, доцент

Силабус вибіркової навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, протокол № 1 від 30 серпня 2021р

Завідувач кафедри: _____

Ірина КУЗАБА

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань <u>01 «Освіта/Педагогіка»</u> Спеціальність <u>016 «Спеціальна освіта»</u> <u>(016.02</u> <u>Олігофренопедагогіка)</u> Освітньо-професійна програма Корекційна психопедагогіка та логопедія Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>		Рік навчання 4
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр <u>8-ий</u>
		Лекції <u>14</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>40</u> год.
		Лабораторні <u> </u> год.
		Індивідуальні <u> </u> год.
		Самостійна робота 86 год.
		Консультації <u>10</u> год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладачів

ППП Сидорук Ірина Ігорівна

Науковий ступінь доктор педагогічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Контактна інформація: +380953092902, Sudoryk_Ira@ukr.net

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Силабус навчальної дисципліни «Соціоосвітнє партнерство у сфері інклюзивної освіти» є нормативним документом Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою спеціальної та інклюзивної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта (016.02 Олігофренопедагогіка) денної форми навчання. Силабус укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Визначає обсяги знань, що зазначені у освітній програмі і які повинен опанувати здобувач першого (бакалаврського) рівня; алгоритм вивчення

навчального матеріалу курсу; необхідне методичне забезпечення; складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

2. Пререквізити: навчальний курс пов'язується з циклом педагогічних та психологічних дисциплін, зокрема: Вступ до спеціальності «Спеціальна освіта», «Основи психології», «Основи педагогічної майстерності спеціального педагога».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – засвоєння знань здобувачами вищої освіти щодо розуміння та організації партнерської, внутрішньовідомчої та міжвідомчої взаємодії суб'єктів системи управління та впровадження інклюзивної освіти в системі державного і громадського секторів, спрямованих на розробку, ухвалення і реалізацію рішень та дій щодо розвитку, навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії; набуття навичок співпраці з метою досягнення професійного результату та вироблення компетенцій з розбудови формальної та неформальної комунікації, зміни комунікаційних стилів у процесі реалізації професійних функцій.

Завдання навчальної дисципліни:

- сприяти оволодінню студентами сучасними підходами до формування партнерських відносин у суспільному житті;
- сформувати цілісне уявлення про основні переваги соціоосвітнього партнерства у сфері інклюзивної освіти;
- виховати соціально компетентних фахівців, здатних до ефективної взаємодії та партнерства у сфері інклюзивної освіти;
- розвинути у студентів здатність до рефлексії власної соціо професійної діяльності та діяльності інших, соціально значущі якості й характеристики особистості;
- розвинути у студентів здатність до реалізації інклюзивних принципів та цінностей в умовах навчальних закладів;
- розвинути у студентів здатність до професійного співробітництва в інклюзивному навчальному закладі у контексті педагогічної взаємодії фахівців загальної та спеціальної освіти;
- розвинути у студентів здатність до соціо професійного саморозвитку.

У результаті вивчення курсу студент має:

знати:

- основні засади формування соціального партнерства як загальносуспільної форми взаємодії;
- механізм реалізації соціального партнерства для розбудови громадянського суспільства;
- механізм реалізації соціоосвітнього партнерства у сфері інклюзивної освіти;
- сучасний стан та специфіку партнерства між суб'єктами системи управління та впровадження інклюзивної освіти в системі державного і громадського секторів, спрямованих на розробку, ухвалення і реалізацію рішень та дій щодо розвитку, навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії;
- сутність, структуру (основні складники та їх характеристики) соціальної компетентності фахівця соціономічної сфери;
- особливості міжособистісної взаємодії;

уміти:

- організовувати, координувати та регулювати взаємодію учасників освітнього процесу в умовах інклюзії;
- вести переговорний процес задля досягнення конструктивного соціоосвітнього партнерства у сфері інклюзивної освіти;
- взаємодіяти з суб'єктами соціоосвітнього партнерства;
- демонструвати соціально відповідальну поведінку, вміння вибудовувати стосунки з людьми;
- передавати соціальний досвід в доступній формі на практиці;
- налагоджувати співпрацю з фахівцями та організаціями;
- рефлексувати власну соціальну діяльність та діяльність інших;
- використовувати отримані знання для створення партнерських відносин у сучасному українському суспільстві, під час реалізації професійних функцій.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Соціальна компетентність фахівця соціономічної сфери» в студентів мають бути сформовані такі компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.

СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК-17. Здатність самостійно освоювати нові науково-педагогічні, корекційні, ергономічні та оздоровчі теорії та технології; забезпечувати фізичний розвиток, корекцію, реабілітацію і зміцнення здоров'я осіб з особливими освітніми потребами на засадах педагогічної інноватики.

СК-18. Здатність будувати педагогічні й соціальні стосунки на основі загальнолюдських та національних цінностей; поєднувати сучасну спеціальну та інклюзивну освітню практику з глибоким осмисленням теорій і технологій видатних педагогів, психологів, лікарів, філософів.

Результати навчання (РН):

РН7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

РН17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

РН 21. Здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування; стійкі навички усного й писемного мовлення, зорієнтованого на професійну специфіку; навички оперування фаховою термінологією.

РН 22. Володіння базовими уявленнями про основи філософії освіти, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації осіб з особливими освітніми потребами; здатність брати участь у професійних дискусіях та інтерактивних обговореннях, логічно аргументуючи власну точку зору.

5. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-практичні аспекти соціоосвітнього партнерства у сфері інклюзивної освіти						
Тема 1. Змістова суть понять «партнерська взаємодія» та «соціальне партнерство».	5	-	2	2	1	ДС, РМГ, ІРС /2
Тема 2. Соціоосвітнє партнерство у сфері інклюзивної освіти	17	2	4	10	1	ДС, РМГ, ІРС /4
Тема 3. Основні принципи соціоосвітнього партнерства у сфері інклюзивної освіти	15	-	4	10	1	ДС, РМГ, ІРС /4
Тема 4. Структура соціоосвітнього партнерства у сфері інклюзивної освіти	17	2	4	10	1	ДС, РМГ, ІРС /4
Тема 5. Інституційне партнерство у сфері інклюзивної освіти	17	2	4	10	1	ДС, РМГ, ІРС /4
Тема 6. Державно-громадське партнерство у сфері інклюзивної освіти	17	2	4	10	1	ДС, РМГ, ІРС /4
Тема 7. Міжвідомче партнерство у сфері інклюзивної освіти	17	2	4	10	1	ДС, РМГ, ІРС /4
Тема 8. Міждержавне партнерство у сфері інклюзивної освіти	17	2	4	10	1	ДС, РМГ, ІРС /4
Тема 9. Соціальне партнерство у сфері інклюзивної освіти та роль соціальної компетентності особистості в цьому процесі	23	2	10	10	1	ДС, РМГ, ІРС /10
Разом за модулем 1	145	14	40	82	9	40
Модульна контрольна робота 1	5	-	-	4	1	МКР/60
Всього годин/Балів	150	14	40	86	10	100

Види підсумкових робіт (за потреби на розсуд викладача кафедри)	К-сть
Залік	60
Поточне оцінювання	40
МКР1	30
МКР2	30
Всього годин:	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Таблиця 3

№	ТЕМИ	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретико-практичні аспекти соціоосвітнього партнерства у сфері інклюзивної освіти		
1	Тема 1. Змістова суть понять «партнерська взаємодія» та «соціальне партнерство». Скласти 20 тестових завдань з теми трьох рівнів складності (+ ключ до тестів).	2
2	Тема 2. Соціоосвітнє партнерство у сфері інклюзивної освіти Скласти 20 тестових завдань з теми трьох рівнів складності (+ ключ до тестів).	10
3	Тема 3. Основні принципи соціоосвітнього партнерства у сфері інклюзивної освіти Скласти 20 тестових завдань з теми трьох рівнів складності (+ ключ до тестів).	10
4	Тема 4. Структура соціоосвітнього партнерства у сфері інклюзивної освіти Скласти 20 тестових завдань з теми трьох рівнів складності (+ ключ до тестів).	10
5	Тема 5. Інституційне партнерство у сфері інклюзивної освіти Скласти 20 тестових завдань з теми трьох рівнів складності (+ ключ до тестів).	10
6	Тема 6. Державно-громадське партнерство у сфері інклюзивної освіти Скласти 20 тестових завдань з теми трьох рівнів складності (+ ключ до тестів).	10
7	Тема 7. Міжвідомче партнерство у сфері інклюзивної освіти Скласти 20 тестових завдань з теми трьох рівнів складності (+ ключ до тестів).	10
8	Тема 8. Міждержавне партнерство у сфері інклюзивної освіти Скласти 20 тестових завдань з теми трьох рівнів складності (+ ключ до тестів).	10
9	Тема 9. Соціальне партнерство у сфері інклюзивної освіти та роль соціальної компетентності особистості в цьому процесі Скласти 20 тестових завдань з теми трьох рівнів складності (+ ключ до тестів).	10
10	Підготовка до МКРіт	4
РАЗОМ:		86

IV. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від

можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності](#) Волинського національного університету імені Лесі Українки

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Список рекомендованої літератури:

1. Коляденко С. М. Теоретико-концептуальні засади соціального партнерства ВНЗ та державних і недержавних організацій. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія: Психолого-педагогічні науки.* 2012. С. 41–45.

2. Коханова О. П. Психологія партнерської взаємодії в освіті: навч.-метод. посіб. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Ін-т психол. та соц. педагогіки. Київ, 2011. 103 с.

3. Михеев В. А. Основы социального партнерства: теория и политика. Москва: Альфа, 2001. 297 с.

4. Міщик Л. І. Соціальне партнерство як важлива складова соціальної роботи в громаді. *Партнерська взаємодія у системі інститутів соціальної сфери:* збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції (24 листопада 2020 р., Ніжин)/за заг. ред. О. В. Лісовця та С. О. Борисюк. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2020. С. 43–44.

5. Молчанова А. О. Соціальне партнерство в діяльності ПТНЗ: конспект лекції з курсу підвищення кваліфікації для керівників професійно-технічних навчальних закладів за очно-дистанційною формою навчання/ЦППО АПН України. Київ: ТОК, 2007. 44 с.

6. Новіков В. Соціальне партнерство. Соціальна політика і соціальна робота: *Український науковий і громадсько-політичний часопис.* 2000. № 1 (13). С. 47–51.

7. Партнерство как метод продвижения модели высшего образования для целей устойчивого развития/В. Я. Шве́ц, Л. Л. Палехова, М. Шмидт, Д. Палехов. *Економічний вісник Національного гірничого університету.* 2015. № 3. С. 146–154.

8. Партнерська взаємодія у системі інститутів соціальної сфери: зб. матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф. (15–16 лист. 2018 р., Ніжин)/за заг. ред. С. О. Борисюк та О. В. Лісовця. Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 188 с.

9. Протасов В. В. Педагогические условия повышения качества подготовки специалистов на основе социального партнерства: автореф. дис. на соискание учебной степени канд. пед. наук: 13.00.08 теория и методика профессионального образования. Екатеринбург, 2002. 43 с.

10. Романова Н. Ф.,

11. Мельник І. П. Соціальне партнерство: навч.-метод. посіб. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. 238 с.
12. Савельчук І. Б., Бибик Д. Д. Соціальне лідерство як підґрунтя для розвитку партнерської взаємодії в освітньому середовищі університету. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 11: Соціальна робота. Соціальна педагогіка*. 2018. Вип. 25. С. 119–125.
13. Сидорук І. І. Реалізація соціального партнерства та взаємодії закладів вищої освіти з Молодіжним центром Волині у процесі підготовки фахівців соціальної сфери. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Педагогічні науки*. Вип. № 9 (382). 2018. С. 130–137.
14. Сидорук І. І. Актуальність взаємодії закладів вищої освіти з молодіжними центрами у процесі підготовки фахівців соціальної сфери. *Партнерська взаємодія у системі інститутів соціальної сфери*: зб. матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф. (15–16 лист. 2018 р., Ніжин)/за заг. ред. С. О. Борисюк та О. В. Лісовця. Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2018. С. 71–74.
15. Сидорук І. І. Соціальне партнерство у формуванні компетентності майбутніх соціальних працівників. *Нова педагогічна думка*. 2020. № 2 (102). С. 80–83.
16. Троценко Н. Є. Соціальне партнерство як одна з педагогічних умов професійного самовдосконалення соціальних працівників у ресурсних центрах. *Вісник Запорізького національного університету: педагогічні науки*. 2011. № 3 (16). С. 169–174.
17. Хлебик С. Р., Литвиненко В. В. Соціальне партнерство як особливий вид взаємодії ВНЗ із соціальними інститутами громади (на прикладі соціальних служб). *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки*. 2016. № 1. С. 91–100.
18. Соціальне партнерство в інклюзивній освіті: акмеологічні засади, сучасні реалії. Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (25 квітня 2019 р.). Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2019. 156 с.
19. Соціальне партнерство та міжвідомча взаємодія у вирішенні актуальних проблем інклюзії: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Чернівці, 22 листопада 2019 р.). Чернівці: Технодрук, 2019. 312 с.
20. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Агенство «Україна»», 2019. 300 с.